

Rechtskundig Weekblad

Verschiint elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

Arbeidsongevallen op den Openbaren weg.

Om een « arbeidsongeval » te zijn moet het « ongeval », luidens artikel 1 van de ongevallenwet, overkomen « in den loop en ter zake van de uitvoering der arbeidsovereenkomst ».

In een zeer merkkelijk deel van de rechtspraak betreffende de arbeidsongevallen, gaat het alleen over deze enkele woorden. De verklaring van deze eene bepaling heeft bijna aanleiding gegeven tot zoo veel betwistingen als al de andere bepalingen van de wet samen.

Wij willen thans in deze nota eenvoudig onderzoeken in hoever de ongevallen, die aan een werkman overkomen langs den openbaren weg, als arbeidsongevallen dienen beschouwd te worden en in hoever de slachtoffers kunnen genieten van de vooruitbepaalde vergoedingen die de ongevallenwet voorziet.

Als wettelijke leidraad hebben wij anders niets dan de bepaling van artikel 1 : het ongeval is een arbeidsongeval als het « overkomen is in den loop en ter zake van de uitvoering der arbeidsovereenkomst ».

Wij weten echter, dat de wetgever deze bepaling zeer breed opvat en dat de rechtspraak ze zeer breed verklaart.

Alle ongevallen worden beschouwd als « in den loop van de uitvoering der arbeidsovereenkomst overkomen », zoolang als zij gebeuren terwijl de werkman *onder de leiding, het gezag en het toezicht van den werkgever staat*. Dit verband van ondergeschiktheid, dat een essentieel bestanddeel uitmaakt van de arbeidsovereenkomst, begrenst hier in den tijd den loop der arbeidsovereenkomst en het gebied van de arbeidsongevallenwet.

En alle ongevallen worden beschouwd « als ter

zake van de uitvoering der arbeidsovereenkomst overkomen » zoodra er tusschen het ongeval en de uitvoering van het arbeidscontract *eenig oorzakelijk verband* bestaat.

Wij zullen nu niet verder in het algemeen ingaan op de toepassingen, die de rechtspraak gemaakt heeft van deze dubbele voorwaarde om een arbeidsongeval te hebben. Wij zullen ons eenvoudig beperken tot een enkel soort ongevallen, degene die langs den openbaren weg gebeuren. Wij zullen onderzoeken welke toepassingen de rechtspraak op dit beperkt gebied van vernoemde dubbele voorwaarde gemaakt heeft en wat er juist vereischt is, opdat de vooruitbepaalde vergoeding verschuldigd weze.

In den regel is er natuurlijk geen vergoeding verschuldigd.

Op straat is de werkman blootgesteld aan de gevaren, die iedereen kunnen treffen. Het risico dat hij daar draagt, heeft geen uitstaans met wat men het beroepsrisico heet. (1) Meestal zal, in die gevallen, de werkman niet meer onder gezag, leiding en toezicht van zijn werkgever staan of zal alle oorzakelijk verband ontbreken tusschen het ongeval en de uitvoering der arbeidsovereenkomst.

De Rechter heeft hier te beslissen door het gemeenschappelijk inzicht der partijen na te speuren. Daartoe moet hij de elementen der arbeidsovereenkomst ontleden (2) en zijn beslissing deswege is soeverein. (3)

Laten wij enkele praktische voorbeelden geven.

De wet is niet toepasselijk wanneer de werkman van zijn woning naar de werkhallen gaat, zelfs als hij daags voor het ongeval bevel gekregen heeft op het werk te zijn voor het kriecken van den dag en dat de weg dus moest afgelegd worden in gevaarlijker

omstandigheden dan naar gewoonte (4), evenmin als een werkmán op straat door een auto aangereden wordt, ook al moest hij die bepaalde straat juist over om op zijn werk te komen en al zou het ongeval nooit gebeurd zijn, had zijn werk hem die noodzakelijkheid niet opgelegd. Die noodzakelijkheid kan een oorzakelijk verband leggen tusschen arbeid en ongeval, maar het tijdverband ontbreekt (5), noch als hij van de bus valt die hij vrijwillig als vervoermiddel gekozen heeft om van zijn werk naar huis te komen (6), zelfs niet als de werkmán b.v. zijn werktuigen meegenomen had naar huis om 's anderendaag buiten de werkplaats een bepaald werk te gaan verrichten (7), ook niet als de werkmán uit het licht van de werkhallen komt en in de duisternis van de straat, juist bij het buitenkomen, een telefoonpaal aanloopt en gekwetst is (8), evenmin als hij 's morgens op weg naar zijn werk, over ijzel of bevroren sneeuw valt. (9)

In al deze gevallen is er geen tijdverband tusschen ongeval en de uitvoering der arbeidsovereenkomst, de werknemer was geen enkel keer onder het gezag en het toezicht van zijn werkgever en in de meeste dier gevallen was er ook geen oorzakelijk verband tusschen de uitvoering der arbeidsovereenkomst en het ongeval.

Maar de arbeidsovereenkomst is niet altijd ten einde zoohaast de werkmán zich op den openbaren weg bevindt en ook kunnen daar ongevallen veroorzaakt worden door de uitvoering der overeenkomst.

Zoo moest een vlaswerkmán van zijn werkgever, vooraleer naar huis te gaan verschillende touwen op de rootbakken in de Leie gaan neerleggen, opdat de werklieden 's anderendaags 's morgens onmiddellijk met het zinken der zakken zouden kunnen beginnen. De werkmán legde den weg af per fiets, maar onder den weg geraakte een uiteinde van het touw tusschen de spaken van zijn voorwiel. De werkmán viel en liep zelfs een lichte schedelbreuk op. Natuurlijk was hier een arbeidsongeval gebeurd: de werkmán was nog bezig een der bevelen van zijn werkgever uit te voeren en het was juist zijn werkgerief dat het ongeval veroorzaakte; het tijdverband en het oorzakelijk verband konden beiden niet in twijfel getrokken worden.

Echter biedt de rechtspraak wel meer voorbeelden van minder duidelijke gevallen.

Over het algemeen zal er een arbeidsongeval zijn telkens als de werkmán zich op den openbaren weg bevond om een boodschap te doen voor zijn patroon, b.v. om iets bij te halen dat bij het werk vereischt was (10) of om iets bij de klanten thuis te dragen. (11)

Er zal geen arbeidsongeval zijn wanneer de werkmán eenvoudig weg, zonder bijkomende omstandigheden, van zijn huis naar zijn werk gaat. Immers,

dan voert de werkmán nog de arbeidsovereenkomst niet uit, hij stelt zichzelf door de verplaatsing *alleen maar in de mogelijkheid om aan die uitvoering te beginnen*. (12)

Maar een ander geval, waarin de ongevallen, langs den openbaren weg gebeurd, als arbeidsongevallen aangemerkt worden, bewijst eens te meer dat de rechtspraak het vereichte tijdverband tusschen uitvoering der arbeidsovereenkomst en ongeval zeer breed opvat.

Wanneer de werkmán namelijk om aan zijn werk te geraken, een bijzonder gevaarlijke zône moet doorloopen, dan wordt het ongeval, dat daar gebeurt, als arbeidsongeval beschouwd wanneer de werkmán er zich juist bevindt om naar zijn werk te gaan of er van terug te komen. De rechtspraak beschouwt in die gevallen als voldoende verband tusschen arbeid en ongeval, dat het bijzonder gevaar voor den werkmán juist uit de plaats, waar hij zijn arbeid moet verrichten, b.v. een spoorhalle voor een timmerman die er moet gaan werken (13), een smalle scheepsplank over het water of een scheeps ladder voor den schipper die op zijn schip moet komen werken of er 's avonds moet komen slapen. (14)

De ongevallen die gebeuren wanneer een werkmán van de eene werkplaats naar de andere gaat, zijn, in zeer algemeenen regel, ook arbeidsongevallen, omdat de werkmán gedurende deze verplaatsing onder gezag en toezicht van den werkgever blijft.

Wanneer b.v. een werkmán zich naar het werkhuis van zijn werkgever begeeft, daar alle materiaal en grondstoffen helpt opladen op een auto en dan met dien auto naar de plaats van het werk rijdt, is het ongeval, dat hem op dien weg overkomt, ongetwijfeld een arbeidsongeval. (15) Men mag zelfs meer algemeen verklaren, dat er een arbeidsongeval is, telkens wanneer een ongeval gebeurt op den weg die een werkmán moet volgen om te gaan van de eene plaats waar het contract uitgevoerd wordt naar een andere plaats, waar die uitvoering moet voortgezet worden. (16) In al die gevallen immers is het werkelijk in uitvoering van zijn overeenkomst, in uitvoering van de patronale bevelen, dat de werknemer den weg aflegt. Zeer vaak zal dit b.v. het geval zijn met werklieden, die eerst naar de werkhuisen moeten gaan om hun materiaal en werk gereedschap te nemen en dan voor rekening van hun werkgever bij particulieren gaan werken. (17)

De rechtspraak besliste hetzelfde voor een werkmán, die door den werkgever naar zijn huis gezonden wordt om een werktuig te halen en onder weg slachtoffer is van een ongeval (16) en voor den werkmán, die ver van huis moet gaan werken en, met medeweten van zijn werkgever, zijn middagmaal gaat nemen in een naburig dorp en onderweg van zijn fiets valt. (18) In dit laatste geval werd het

reisje naar het naburig dorp, met veel recht overigens, beschouwd als een bedongen voorwaarde van het werk op grooteren afstand van huis. Eens zelfs besliste het Fransch Verbrekingshof, dat de rechter het ongeval als een arbeidsongeval mocht beschouwen, zelfs al viel het voor onder de reis van de werkplaats naar huis, na verrichten arbeid, wanneer de tijd der verplaatsing in den betaalden loontijd gerekend wordt. (19)

Er zijn nog een ander soort ongevallen die ook langs den openbaren weg gebeuren en die veel aanleiding gegeven hebben tot rechtspraak en veel behandeld werden door de schrijvers; het zijn namelijk diegene die gebeuren gedurende het vervoer van de werknemers van de plaats van den arbeid tot aan hun woning en omgekeerd, wanneer dit vervoer geschiedt op de kosten van den patroon.

Wanneer dit vervoer werkelijk een der voorwaarden is van de arbeidsovereenkomst, wanneer het geschiedt onder toezicht van den werkgever, door een zijner aangestelden en dat de werklieden, onder het vervoer onder het gezag van den patroon blijven, dan is ieder overkomend ongeval een arbeidsongeval, omdat het geschiedt in den loop der uitvoering der arbeidsovereenkomst en de patroon ook nooit zal kunnen bewijzen, dat het ongeval geen oorzakelijk verband heeft met de uitvoering van den arbeid: het is immers de wijze waarop hij een der voorwaarden van de overeenkomst uitvoert die het ongeval teweeg brengt. Wanneer de patroon voor het vervoer moet zorgen en hij of zijn aangestelden voeren den auto in de gracht of op een anderen auto, dan is het ongeval te wijten aan de uitvoering der arbeidsovereenkomst door den patroon. Alle onderzoek naar de schuld blijft hier uitgesloten. (20)

De rechtspraak, die wij hieronder in voetnota aangeven, bewijst dat deze gevallen uiterst «praktisch» zijn.

De oplossing, die eraan gegeven wordt, is anders niets dan eenvoudige toepassingen van den beginselen en die wij, aan het hoofd van deze nota in herinnering brachten, maar het zijn toepassingen die de beginselen op uitstekende wijze toelichten, omdat de feitelijke gegevens op een der uiterste grenzen van het veld der arbeidsongevallen liggen.

L. B. VANDEN BUSSCHE,
Advocaat te Brugge.

(1) Vreder. Ghièvres, 9 Oct. 1931, Bull. Ass. 1932, blz. 717, en de nota; Rev. Acc. trav. 1932, 225; Parl. Besch. K. d. V. 1901-1902, 30, blz. 109; Corr. Rb. Dinant, 28 April 1931, Rev. acc. trav. 1931, 207; Burg. Rb. Tongeren, 15 Nov. 1934, Bull. Ass. 1935, 34; Sachet, Nr 321, Cabouat Nr 154; Pand. B. Risque professionnel Nr 383.

(2) Verbr. 3 Nov. 1932; P. P. 1932, 597; Pas. 1932, I, 295; Luik, 27 April 1931, Pas. 1932, II, 88; Cass. Fr., 7 Juni 1910, Pas. 1910, IV, 68.

(3) Verbr. 3 Nov. 1932; P. P. 1932, 597, Pas. 1932, I, 295; Verbr. 19 Sept. 1935; Rev. Acc. trav. 1935, 233.

(4) Douai, 25 Nov. 1902; D. P. 1904, 2, 95.

(5) Vred. Fléron, 17 Juni 1932; Bull. Ass. 1933, blz. 33 en verzending.

(6) Vred. Brussel, 3e kanton, 18 Juni 1932, Bull. Ass. 1933, blz. 287.

(7) Vred. Luik, 27 Sept. 1928; Rev. acc. trav. 1929, blz. 64.

(8) Vred. Chièvres, 9 Oct. 1931; Rev. ass. trav. 1932, blz. 225, Bull. Ass. 1932, 717.

(9) Vred. Brussel, 4e kanton, 8 Nov. 1934; Bull. Ass. 1934, blz. 1023.

(10) Vred. Elsene, 2 Sept. 1910, Burg. Rb. Brussel, 28 Febr. 1914; Rev. acc. trav. 1914, 191.

(11) Scheidsrechterlijke Commissie der Mutuelle des Syndicats réunis, 10 Aug. 1932; Rev. acc. trav. 1932, 257; Burg. Rb. Brussel, 30 Juni 1934, Rev. acc. trav. 1935, 233 (de boodschap was reeds ten einde en de werkman was op weg naar huis, toch werd het ongeval aangenomen); Verbr. 6 Nov. 1919, Pas. 1919, 1; Verbr. 10 Maart 1927, Pas. 1927, I, 175; Verbr. 19 Sept. 1935, Rev. acc. trav. 1935, 233.

(12) Burg. Rb. Nijvel, 20 Dec. 1933; Bull. Ass. 1934, 45, en de zeer uitvoerige nota van A. Herbay; Gent, 6 Jan. 1911; Rev. acc. trav. 1911, 500; Scheidsr. Comm. van Charleroi, 7 Juli 1923 (1933?) Rev. acc. trav. 1935, 12; Burg. Rb. Brussel, 13 Mei 1933; Rev. acc. trav. 1935, 239.

(13) Rouen, 21 Juni 1902, D. P. 1904, 2, 167.

(14) Vred. Antwerpen, 1e kanton, 19 Mei 1920, Rev. acc. trav. 1921, 6; Burg. Rb. Namen, 20 Dec. 1932, Bull. Ass. 1933, 40; Burg. Rb. Brussel, 16 Jan. 1931, P. P. 1931, blz. 178, nr 108; Vergelijk in tegenovergestelden zin, om wille der omstandigheden: Burg. Rb. Luik, 30 Oct. 1912; Rev. acc. trav. 1913, 142; Burg. Rb. Luik, 28 Juni 1913; Rev. acc. trav. 1913, 302; Vred. Antwerpen, 4e kanton, 26 Juli 1924, Rev. acc. trav. 1924, 293; Burg. Rb. Antwerpen, 25 Maart 1926, Rev. acc. trav. 1926, 121.

(15) Vred. Quevaucamps, 3 Jan. 1931; Rev. acc. trav. 1932, 180; verg.: Verbr. 20 Oct. 1921, Pas. 1922, I, 28.

(16) Burg. Rb. Antwerpen, 16 Nov. 1932; Bull. ass. 1932, 1005.

(17) Scheidsr. Comm. v. d. Caisse Patronale, Brussel, 5 Juni 1931, P. P. 1931, blz. 357; nr 234.

(18) Verbr. (Frankrijk), 24 Juli 1928, korte inhoud: J. J. P. 1929, 426.

(19) Verbr. (Frankrijk), Req. 3 Juli 1933; Dall. Hebd. 1933, p. 443 en nota, contra: Vred. Grivegnée, 29 Jan. 1929, J. J. P. 1929, 200; Burg. Rb. Brussel, 17 Juni 1913; Rev. acc. trav. 1913, 510 en nota. Het Verbrekingshof weigerde de pro-deo om tegen deze laatste beslissing in verbreking te gaan, omdat «gezien de feitelijke omstandigheden van de aangevallen beslissing, de vraag klaarblijkelijk ongegrond was» (nota onder het vonnis l.c.).

(20) Zie over de ongevallen gedurende het georganiseerd vervoer: Verbr. 3 Dec. 1908; P. P. 1909, 282; Verbr. (Frankrijk), 7 Juni 1910; Pasicr. Belge, 1911, IV, 68; Be-roepshof Luik, 27 April 1931, Pass. 1932, II, 92; Rev. acc. trav. 1931, 114, en het vonnis a quo: Burg. Rb. Luik, 26 Mei 1930, Pas. 1932, II, 88; Rev. acc. trav. 1930, 169; Bull. Ass. 1931, 296; Rev. Ass. Resp. 1931, nr 777 en nota; Burg. Rb. Antwerpen, 28 Mei 1910; Pasicr. 1910, III, 368, Rev. acc. trav. 1910, 338; Burg. Rb. Gent, 15 April 1908, P. P. 1909, 905; Vred. Eeckeren, 12 Jan. 1911, Rev. acc. trav. 1911, 222; Vred. Halle, 15 Febr. 1923, Rev. acc. trav. 1927, 193; zie ook advies adv.-gen. Pepin, voor aangehaald arrest Luik, 26 Mei 1930, Rev. Gén. Ass. Resp. 1931, nr 8247; Caen, 25 Juni 1901, Rev. Jud. acc. trav. 1901, 292; Grenoble, 27 Mei 1904, Gaz. des Tribunaux, 6 Juli 1904; Burg. Rb. Seine, 24 Aug. 1900, D. P. 1901, 2, 276; zie nog 4 gevallen Pand. Per. Franç. 1902, 72; Sachet, o. c. T., I, nr 322; Loubat, o. c. nr 50; Cabouat, o. c., t. I, nr 154; Baudry-Lacantinerie et Wahl, o. c., t. II, nr 1989; verg.: Vred. Vilvoorde, 26 Febr. 1935; J. J. P. 1935, 135; Vred. Oosterzeele, 27 Dec. 1932; Rechtk. Weekblad, 1932-'33, kol. 498.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE LUIK Kamer van inbeschuldigingstelling

1 Mei 1936.

Voorzitter : M. Lambrichts.
Raadsheeren : MM. Elens en Claessens.
Op. Min. : M. Potvin, Subst. Proc. Gen.
Pleiter : Mr Portmans.

STRAFVORDERING. — RAADKAMER. — KENNISGEVING DER VERSCHIJNING BIJ AANBEVOLEN BRIEF. — AFGIFTE NIET VEREISCHT 48 UREN VOOR DE VERSCHIJNING.

Art. 15 der wet van 20 October 1919 dat voorschrijft dat de rechter ten minste 48 uur voor de verschijning op een bijzonder register moet aanduiden de plaats, uur en dag der verschijning en dat de griffier bij aanbevolen schrijven er kennis moet van geven aan den betichte en zijn raadsman, vereischt niet dat het aanbevolen schrijven zoude afgegeven zijn 48 uren vóór de verschijning.

Op. Min. t/ Van Elst.

Gezien het beroep van betichte in het bevel van verzending der Raadkamer van de rechtbank van Haselt, om redén het aanbevolen schrijven aan Meester Portmans, een der raadsmanen van betichte, niet afgegeven zou geweest zijn 48 uren vóór de verschijning in de Raadkamer, den 10 April 1936.

Aangezien het aanbevolen schrijven op het postbureel werd afgegeven op 7 April 1936, ten 17 ure, maar door eene missing van het postbestuur slechts besteld werd den 8 April, om 16 ure, aan Mr Portmans, om te verschijnen, den 10 April om 11 ure, voormiddag in het lokaal der Raadkamer;

Aangezien om te voldoen aan de voorschriften aangehaald in art. 15 der wet van 20 October 1919 de rechter der raadkamer ten minste 48 uren vóór de verschijning op een bijzonder register moet aanduiden de plaats, uur en dag der verschijning en de griffier bij aanbevolen brief er kennis moet van geven aan den betichte en zijne raadsmanen;

Aangezien de voorziene pleegvormen nauwkeurig zijn nagekomen, dat inderdaad voormeld artikel niet voorschrijft dat het aanbevolen schrijven waarvan sprake, zou moeten afgegeven zijn 48 uren vóór de verschijning;

Aangezien ten overige, betichte bijgestaan door zijn raadsman, Mr Portmans, den 10 April, vrijwillig verschenen is voor de raadkamer, zonder welke nietigheid ook, op te werpen, en dat alzoo al de nietigheden van dien aard gedekt zijn door zijne verdediging ten gronde.

Om deze beweegredenen :

Alle andere besluiten verwerpende.

Zegt het beroep ontvankelijk maar ongegrond.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

10e Kamer. — 23 April 1936.

Voorzitter : Graaf de Lichtervelde.
Raadsheeren : HH. Dujardin en Delandsheer.
Op. Min. : Mr Van Durme, Advokaat-Generaal.
Pleiters : Mrs Bocken en Craninx.

WEDDENSCHAP. — PAARDENKOERSEN. — HERBERGIER. — AANVAARDING EENER WEDDENSCHAP. — ZELF GEEN TEGENPARTIJ. — NIET STRAFBAARHEID.

Wanneer een herbergier eene weddenschap van een zijner cliënten aanvaardt zonder zich echter als tegenpartij aan te stellen en namens zijne cliënten het hem toevertrouwde bedrag, als tusschenpersoon, op hunne aanduidingen en in de toegelaten omheining op de door hen verkozene paarden zet, valt zulke handelwijze niet onder toepassing van art. 53 par. 2 of 3 en is zij derhalve niet strafbaar.

Op. Min. en Ministerie van Geldwezen t/ De Pestel.

Gezien het beroep ingediend op 6 November 1935 door betichte, tegen het vonnis uitgesproken (door 1 Rechter) den 31 October 1935 door de rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement Leuven, dewelke, rechtdoende in boetstraffelijke zaken, de feiten wederhoudt :

Betichte verwijst :

- 1° tot eene geldboete van 200 frank;
- 2° tot eene gevangzitting van vijftien dagen;
- 3° tot eene geldboete van 500 frank;

4° tot de kosten van het proces, beloopende in het geheel 131,50 fr. jegens het Beheer en tot 31,50 frank jegens den Staat;

Beveelt dat de boete van 200 frank bij gebrek aan betaling binnen den wettelijken tijd, zal mogen vervangen worden die van 200 fr. door eene gevangzitting van een maand en die van 500 fr. door twee maand hulpgevang;

Gehoord het verslag gedaan door den heer Voorzitter;

Gehoord de burgerlijke partij in hare middelen, ontwikkeld door Mr Bocken, advocaat;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijnen eisch;

Gehoord de betichte in zijne middelen van verdediging ontwikkeld door Mr Craninx, advocaat;

Aangezien De Pestel Frans vervolgd wordt om zonder toelating een weddenschap op de paardenkoersen ten beloop van 15 fr. te hebben aanvaard in zijne herberg;

Aangezien het Ministerie van Geldwezen in zijne besluitselen dit feit aanziet als eene overtreding op art. 53 par. 3 der wet van 31 December 1925;

Aangezien gemeld artikel in zijn par. 3 alinea 2 het *exploiteeren* verbiedt van weddenschappen, terwijl par. 2 het *aanvaarden* van weddenschappen buiten de koerspleinen bestraft;

Aangezien de betichte, die de gewoonte heeft de paardenkoersen bij te wonen, om dienst te bewijzen

aan zijne kalanten die zich naar Brussel niet kunnen begeven, op hunne aanduidingen en in de toegelatene omheining de sommen die zij hem toevertrouwen op de door hen verkozene paarden zet;

Aangezien deze handelwijze het *aanvaarden van eene weddenschap* niet daarstelt, zooals het geval zou zijn wanneer iemand als tegenpartij aanstelt tegenover den wedder, en de weddenschap op zijn eigen risico voor zich behoudt, hetgeen geschiedt voor de weddenschappen door eenen bookmaker aangenomen;

Aangezien volgens de bewoordingen zelve der wet het strafbaar feit bestaat in het aanbieden van eene weddenschap of in het wedden 't zij rechtstreeks, 't zij door tusschenpersonen hetgeen het geval hier niet is: De Pestel zelf wedt niet;

Aangezien het feit van zich, zonder eenig kommissieloon, als tusschenpersoon te gelasten met de uitvoering van een boodschap niet mag aanzien worden als uitmakende eene *uitbating*;

Aangezien overigens door het optreden van betichte geene de minste schade kan veroorzaakt worden aan den Staat, daar het geld van de weddenschappen zonder eenigen aftrok, bij eenen bookmaker of op het «*pari mutuel*» in de daartoe bestemde omheining der koersen wordt gestort, alwaar het wettelijk percent er wordt opgeheven;

Aangezien de betichting diensvolgens niet bewezen is;

Gezien art. 41 der wet van 15 Juni 1935, art. 24, 34 tot 37 der zelfde wet;

Om deze redenen:

Het Hof,

Doet het bestreden vonnis te niet;

Spreekt betichte vrij zonder kosten.

RECHTBANK VAN EERSTEN AANLEG TE VEURNE

7 Mei 1936.

Voorzitter: M. Viaene.

Pleiters: Mrs J. Lévy Morelle en R. Ferrier
t/ Mr Valcke, pleitbezorger.

VERVREEMDING VAN ONROERENDE GOEDEREN. — MINDERJARIGEN. — NATUUR VAN RECHTSVORMEN DOOR DE WET VAN 18 JUNI 1816 VOORGESCHREVEN. — DRAAGWIJDTE.

Door de wet van 18 Juni 1816 betreffende de vervreemding van onroerende goederen waarin minderjarigen gerechtigd zijn, worden rechtsvormen voorgeschreven: 1. tot bekwaamaking (beraadslaging van den familieraad en homologatie dezer beraadslaging); 2. voor de verkoopning zelve.

De rechtsvormen tot bekwaamaking zijn alleen voor vrijwillige vervreemdingen voorzien, en niet voor vervreemdingen waartoe de voogd gedwongen is, b. v. ten gevolge van verbintenissen door den de cuius aangegaan.

Alhoewel de rechtsvormen voor de verkoopning zelve voorgeschreven, de openbare orde aanbelangen, en er contractueel niet geldig aan verzaakt worden kan, kan er in zekere gevallen van deze rechtsvormen afgeweken worden, namelijk wanneer de voorwaarden van de verkoopning nauwkeurig door de overeenkomst met den de cuius vastgesteld zijn ge-

worden en de belangen van de minderjarige gewaarborgd zijn.

Bernheim t/ Gillain.

Aangezien luidens overeenkomsten in dato 6 April 1928 en 20 Augustus 1931, de eischeres gelast werd door wijlen Edouard Manderbach, echtgenoot van verweerster, den verkoop te bewerkstelligen van een eigendom, groot ongeveer 126 hectaren, gelegen op het grondgebied der gemeenten Grand-Manil en Corroy-le-Chateau;

Aangezien luidens deze overeenkomsten de eischeres aan Edouard Manderbach de waarborg gaf dat de tegeldemaking van dit eigendom een minimum zou opleveren van 3.800.000 frank en zich er toe verplichtte deze som aan Edouard Manderbach in bepaalden termijn voor te schieten, dat hetgeen gezegd minimum zou te boven gaan, na zekere voorafnemingen door beide contracteerende partijen te doen, verdeeld moest worden, in de verhouding van 1/3 voor Edouard Manderbach en 2/3 voor de eischeres;

Aangezien Edouard Manderbach gestorven is te Oostduinkerke den 3 November 1935, nalatende als enige erfgenamen zijne vrouw, en zijn minderjarige dochter, Viviane Manderbach, in het geding door hare moeder vertegenwoordigd;

Aangezien de kwestieuze overeenkomsten niet volkomen vóór den datum van het overlijden uitgevoerd zijn geworden, in dezen zin dat er thans nog 32 hectaren, 84 aren, 95 centiaren blijven te verkoopen. Dat de tegenwoordige vordering als doel heeft te doen beslissen dat voor den verkoop dezer overblijvende goederen, de rechtsvormen niet dienen nageleefd van de wet van 18 Juni 1816 betreffende de vervreemding van onroerende goederen waarin minderjarigen gerechtigd zijn;

Aangezien deze rechtsvormen tweeërlei zijn; dat de wet vooreerst zekere rechtsvormen tot bekwaamaking (*formalités habilitantes*) voorziet; namelijk de beraadslaging van den familieraad en de homologatie dezer beraadslaging door de rechtbank;

Dat wat deze rechtsvormen betreft, zij ongetwijfeld in het onderhavig geval niet verplichtend zijn;

Dat zij immers alleen voor vrijwillige vervreemdingen voorzien zijn, — wat reeds blijkt uit den tekst van art. 2 par. 1 van de wet — en niet voor vervreemdingen waartoe de voogd gedwongen is, ten gevolge bij voorbeeld, als in het kwestieus geval, van een contract door den de cuius gesloten en waardoor de minderjarige erfgenaam gebonden blijft;

Dat in geval van gedwongene vervreemding de beraadslaging van den familieraad en de homologatie er van geen reden van bestaan hebben, daar de familieraad zich toch tegen de vervreemding niet mag verzetten;

Dat de wet zelf de rechtsvormen tot bekwaamaking niet voorziet telkenmale zij proceduren regelt waarin de vervreemding gedwongen is, namelijk in geval van onroerende beslag, en in geval het onroerend goed in onverdeeldheid aan minderjarigen en meerderjarigen toebehoort en de verkoopning door dezen laatsten aangevraagd wordt;

Aangezien benevens rechtsvormen tot bekwaamaking van den voogd de wet van 18 Juni 1816, ook vormen voor de verkoopning heeft voorgeschreven; dat

de verkoopting geschieden moet door openbare aanbesteding, voor den notaris door de rechtbank aan te stellen, in het bijzijn van den voogd en van den toezienenden voogd, en ten overstaan van den vrederechter;

Aangezien de vraag die zich stelt in het tegenwoordig geding deze is: in welke mate gezegde vormen de openbare orde aanbelangen en of er in sommige gevallen er aan afgeweken mag worden;

Aangezien eischeres beweert niet verplicht te zijn deze vormen in acht te nemen omdat zij niet gebonden kan worden door voorwaarden welke in de contracten van 6 April 1928 en 20 Augustus 1931 niet bevat zijn;

Aangezien deze bewering geen steek houdt, daar de vormen waarvan kwestie door de wet voorgeschreven zijn en er contractueel niet geldig aan verzaakt worden kan, in de mate waarin zij de openbare orde aanbelangen;

Doch aangezien voormelde rechtsvormen niet in dezen zin de openbare orde aanbelangen, dat er in geen geval van afgeweken kan worden. Dat de rechtspraak afwijkingen aanneemt in geval de de cujus, na den verkoop gesloten te hebben, gestorven is vóór het verlijden der notarieele akte, alsook in geval de de cujus eene optie van aankoop toegestaan heeft, welke na zijn overlijden gelicht wordt. Dat eenzelfde afwijking mag aangenomen worden in het huidig geval, waarin al de voorwaarden van de tegeldmaking van het kwestieus eigendom nauwkeurig door de overeenkomst met den de cujus vastgesteld zijn geworden, en de belangen van de minderjarige gewaarborgd zijn;

Aangezien de verweerster verklaard heeft zich naar het oordeel van de rechtbank te gedragen.

Om deze redenen:

De Rechtbank,

Zegt voor recht dat de wet van 18 Juni 1816 betrekkelijk de pleegvormen die moeten vervuld worden om tot vervreemding over te gaan van onroerende goederen waarin minderjarigen gerechtigd zijn, ter zake niet van toepassing is, en dat verweerster, zoo in eigen naam als in hoedanigheid van wettige voogdes van haar minderjarige dochter Viviane Manderbach gehouden is akte van verkoop van de kwestieuze onroerende goederen te verlijden, onder de eenige voorwaarden bevat in de overeenkomsten van 6 April 1928 en 20 Augustus 1931.

Kosten ten laste van de eischeres.

NOTA. — Cf. in dezelfde zin: Burgerl. Rechtb. van Brussel, 27 Juni 1914 (La Banlieue bruxelloise t/ Leroy de Lisa de Chateaubrun); Id., 26 December 1923 (Jadot en cons. t/ Leroy de Lisa de Chateaubrun); Id., 28 Januari 1929, Belg. jud. 1929, kol. 465.

Vlaamsche Juristen
Abonneert U op het
RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE ANTWERPEN
(graad van beroep)

11 Maart 1936.

Voorzitter: M. de Baer.

Rechters: MM. Laureyssens en Schilling.

Op. Min.: M. van Hille.

Pleiter: Mr. Houben.

GEMEENTEREGLAMENT. — SLUITINGSUUR. — HERBERGEN. — WETTELIJKHEID.

Een gemeentereglement kan aan den burgemeester het recht verleenen bij delegatie het sluitingsuur der herbergen te regelen.

Openbaar Ministerie t/ Van Pul.

Aangezien de eerste rechter beslist heeft dat er in hoofde van betichte geen overtreding op art. 1 van het Politierglement der gemeente Calmpthout gepleegd is geweest;

Aangezien artikel 1 van het gemeentereglement van 1906 aan de burgemeester het recht toekende om het normaal sluitingsuur der herbergen (hetzij 10 uur) te verschuiven of te vervroegen; dat de wijziging aan dit artikel in 1931 gebracht, aan den burgemeester enkel toelaat het gewijzigde normale sluitingsuur (11 uur) te verschuiven en niet meer te vervroegen;

Aangezien de burgemeester aldus het recht om eene herberg vroeger te doen sluiten dan 11 uur, niet in gezegd artikel 1 kan putten; dat hij dit recht echter in art. 94 der Gemeentewet hadde kunnen putten; dat hij in huidig geval echter geen gebruik gemaakt heeft van art. 94;

Aangezien het echter bewezen is dat betichte zijne herberg open gehouden heeft tot middernacht, wanneer, dien dag een Maandag zijnde, hij ze om elf uur hadde moeten sluiten, dat wel is waar de burgemeester de toelating had gegeven om tot een uur open te blijven maar dat hij op tijd de toelating had ingetrokken en dat betichte van deze terugtrekking was verwittigd geweest; dat de burgemeester overigens het recht bezit om zulke toelating in te trekken;

Aangezien trouwens het niet bij hoogdringendheid is dat de burgemeester heeft besloten het lokaal te doen sluiten, daar hij des morgens van 30 September, het terugtrekken van zijne toelating reeds had bekend gemaakt; dat betichte dus moest weten dat hij zijn lokaal om 11 uur hadde moeten sluiten;

Aangezien aldus, indien het feit van na 10 uur de herberg te hebben opgehouden niet ten laste van betichte kan weerhouden worden, het feit van na 11 uur te zijn open gebleven wel onder de toepassing valt van art. 1 van het politierglement;

Aangezien het overbodig is te onderzoeken of het feit nog onder de toepassing valt van art. 2 van het politierglement.

Om deze redenen:

Rechtdoende bij tegenspraak, aanvaardt de rechtbank het beroep, hervormt het bestreden vonnis;

Verwijst betichte tot eene geldboete van 10 frank, welke bij toepassing van art. 1 der wet van 27 December 1928 vermeerderd is met 60 deciemmen per frank en gebracht op 70 fr. behulpelijk 2 dagen gevang.

NOTA. — Betichte was vervolgd om inbreuk te hebben gemaakt op de artikelen 1 en 8 van 't gemeentereglement der gemeente Calmpthout, van 25 April 1906, gewijzigd wat artikel 1 betreft door 't gemeentereglement van 4 Februari 1933;

Artikel 1 van het gemeentereglement van 25 April 1906 liet toe aan den burgemeester het uur van sluiting van herbergen, welke op normale wijze om 10 uur moest geschieden in bepaalde omstandigheden te *verschuiven of te vervroegen*. Artikel 1, gewijzigd door het gemeentereglement van 4 Februari 1933 brengt dit normale sluitingsuur op 11 uur en geeft aan den burgemeester het recht het te *verschuiven*; dit artikel spreekt niet meer van te *vervroegen*. Wij meenen dat men daaruit het gevolg moet trekken dat op basis van dit reglement de burgemeester niet meer het recht bezit het sluitingsuur te *vervroegen*. Om dit te kunnen doen moet hij gebruik maken van het recht hem verleend door artikel 94 van de gemeentewet wat in zake niet gedaan werd, zoodat de betichte het recht bezat zijn herberg open te laten tot 11 uur.

Doch eens dat betichte zijn herberg na 11 uur open gelaten had, viel hij ongetwijfeld onder toepassing van artikel 1 van dit gemeentereglement, daar de burgemeester, eens dat hij de toelating gegeven had de herberg van betichte na 11 uur 's avonds open te laten deze toelating naderhand kan intrekken en zulks regelmatig en op tijd gedaan had;

Betichte was ook vervolgd om inbreuk te hebben gemaakt aan artikel 2 van het gemeentereglement van 25 April 1906 hetwelk nooit veranderd werd en hetwelk verbiedt openbare danspartijen of schouwspelen in te richten zonder voorafgaandelijke toelating van den burgemeester. Indien deze die toelating mag verleenen mag hij ze ook natuurlijk intrekken. Hij handelt hier niet ingevolge artikel 94 der gemeentewet maar wel ingevolge de macht die hem gegeven wordt door een gemeentereglement;

Wel is waar konden enkel openbare danspartijen en schouwspelen, door hem verboden worden en in de terugtrekking van toelating sprak men in 't algemeen en werden alle vermakelijkheden verboden. Dit verbod was enkel geldig in de grenzen van artikel 8 en kon enkel als wettig gevolg hebben dat betichte geen openbare danspartijen of schouwspelen meer mocht laten voortgaan. Zulks had hij toch gedaan.

Ons inziens rees dan de volgende vraag: Moest betichte, welke een algemeen verbod van alle vermakelijkheden in te richten ontving, daarvoor een einde doen stellen aan de vermakelijkheden voorzien door artikel 8 van het algemeen politiereglement zijner gemeente?

In zooverre de burgemeester de danspartijen in 't algemeen of na een bepaald uur verboden had, was zijne beslissing genomen ingevolge een gemeentereglement (en niet ingevolge artikel 94 der gemeentewet) wettig en moest elke overtreding aan dit reglement betuigd worden;

Maar had hij niet beter gedaan wanneer hij zijne eerste toelating wilde intrekken, zich te vergenoegen enkel de bepaalde vermakelijkheden welke hij verbieden mocht aan te duiden?

Wij meenen nochtans, daar iedereen geacht wordt de wetten te kennen dat betichte in het huidige geval een einde moest stellen aan de vermakelijkheden voorzien door art. 8 en dat hij onder toepassing viel van dit artikel.

Doch met rede heeft in zake de Rechtbank besloten dat dit punt niet diende onderzocht te worden, gezien betichte veroordeeld werd hoofdens inbreuk op artikel 1, en dat de dagvaarding de inbreuken op artikel 1 en 8 als een enkel feit voorzien had.

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE DENDERMONDE

2de Kamer. — 29 Januari 1936.

Voorzitter: M. Mailliet.

Rechters: MM. Van Schoote en Ooms.

O. M.: M. Heynderickx.

STRAFVORDERING. — VERSTEK-VONNIS DER POLITIERECHTBANK. — BEROEP 10 DAGEN NA BETEEKENING.

Krachtens artikel 203 W. Strafv. moet het beroep tegen een vonnis bij verstek geveld door de politierechtbank aangeteekend worden ter griffie van deze rechtbank ten laatste 10 dagen na de betekening van het vonnis aan partij of ter harer woonplaats.

Artikel 203 is niet gewijzigd door de wet van 9 Maart 1908 en de termijnen bij deze wet vastgelegd hebben enkel betrekking op 't aantekenen van verzet.

D. N. t/ Op Min.

Gezien het uittreksel der minuten berustende ter greffie van het vredegerecht van St Niklaas-Waes, waaruit blijkt dat op 6 Januari 1936 door D. N. beroep werd aangeteekend tegen het vonnis dat op 9 December 1935 door de politierechtbank van het kanton St Niklaas-Waes tegen hem, bij verstek, uitgesproken werd en waarbij hij werd veroordeeld tot eene geldboete van 15 frank vermeerderd met 60 deciemen maakt 105 frank behulpelijk drie dagen gevangenzitting wegens overtreding te St Niklaas, op 27 September 1935, van art 1 littera A der wet van 16 Oogst 1887 en tot eene gevangenisstraf van 3 dagen en eene geldboete van 15 frank vermeerderd met 60 deciemen maakt 105 fr., behulpelijk drie dagen gevangenzitting, wegens overtreding van art. 2 van het K. B. van 6 Februari 1919;

Gehoord de heer rechter Ooms in zijn verslag vóór de debatten;

Gehoord den beklagde-beroeper in zijne middelen van verdediging ontwikkeld door hem zelf;

Gehoord het O. M. in zijn eisch;

Overwegende, dat, krachtens art. 203 van het wetboek van strafvordering, het recht op beroep tegen een vonnis bij verstek geveld door de politierechtbank, vervalt, indien de verklaring van beroep tegen het vonnis, niet gedaan is geworden ter greffie van de rechtbank die het heeft uitgesproken, ten laatste 10 dagen na de betekening van het vonnis aan de veroordeelde partij of ter harer woonplaats;

Overwegende dat op 20 December 1935 deurwaarder Zeghers te St Niklaas-Waes, zich ter woonplaats van beroeper, te St Niklaas, aangeboden heeft om het vonnis bij verstek te betekenen;

Dat hij D. N. niet heeft aangetroffen en de deur van zijne woning gesloten gevonden heeft;

Dat de naaste geuur, geweigerd hebbende het origineel te teekenen en het afschrift in ontvangst te nemen, deze zijn besteld geworden aan den heer burgemeester te St Niklaas-Waes die op 21 December 1935 het origineel heeft geteekend en afschrift ontvangen heeft;

Overwegende, dat bij gebrek aan betekening aan de belanghebbende persoon zelf of aan de verwanten of bedienden die zich in zijne woning bevinden, het ter hand stellen van het afschrift aan de naaste geuur, of, bij geval van weigering, aan den burgemeester, dient aanzien te worden als geldige betekening in den zin van art. 203 van het wetboek van strafvordering en overeenkomstig artikel 68 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering en art. 1 der wet van 14 Januari 1928;

Overwegende dat art. 203 wetboek van strafvordering, niet gewijzigd is geworden door de wet van 9 Maart 1908; dat de termijnen bij deze wet bepaald enkel betrek hebben op het verzet tegen de vonnissen bij verstek (Verbreking 17 Maart 1913, Pas. 1913, 1, 159).

Overwegende dat vermits de verklaring van beroep slechts gebeurd is op 6 Januari 1936 dus nadat de termijn voorzien bij art. 203 wetboek van strafvordering verstreken was, het beroep door D. N. ingediend, laattijdig is en niet kan aanvaard worden.

Om deze redenen, de Rechtbank:

Recht sprekend in graad van beroep en op tegenpraak, verklaart het beroep ingediend tegen het von-

nis bij verstek der politierechtbank van St Niklaas i. d. 9 December 1935, niet ontvankelijk;

Verwerpt den eisch van beroeper en veroordeelt hem tot de kosten van het beroep.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE OOSTENDE

12 Maart 1936.

Voorzitter : M. J. Rayée.

Rechters : MM. Londes en Vandesompel.

Referendaris : M. R. Fontaine.

VERZEKERING. — WERKONGEVALLLEN-VERZEKERING. — VALSCHE LOONSTATEN. — SANKTIE. — VERBREKING. — GEEN TERUGGAVE VAN PREMIES. — SCHORSING VAN VRIJWARING. — PREMIESCHULD BLIJFT BESTAAN.

In geval van valsche verklaring in de opgave van de loonen, stelt artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek, twee wegen open voor den verzekeraar : hij mag ofwel uitvoering vragen van het kontrakt, ofwel in rechte de verbreking vervolgen van het verzekeringskontrakt.

In geval hij de verbreking vervolgt, is de verzekeraar niet verplicht de premiën terug te geven die hij ontvangen heeft, vermits hij het risico heeft geloopt tot het oogenblik waarop de verbreking werd uitgesproken.

Teruggave van de ontvangen premiën is maar denkbaar in geval van vernietiging van het verzekeringskontrakt (wet van 11 Juni 1874, art. 10) waar wordt ondersteld dat het risico niet ontstaan is, of niet zal komen te ontstaan; 't zij dat het gevaar reeds overkomen was op het oogenblik van het kontrakt en dat de verzekerde van goede trouw was.

Het verval krachtens overeenkomst waarbij voor den verzekerde schorsing van vrijwaring wordt voorzien in geval van valsche verklaring, bewimpeling of verzwijging, stelt geen onderscheid tusschen leugen en eenvoudige onregelmatigheid, wanneer zij tot gevolg hebben gehad een merkelijke vermindering van het bedrag van de premiën.

De schorsing van de vrijwaring laat de rechten van de verzekeringsmaatschappij zonder eenige wijziging voortbestaan, en stelt dus geen beletsel daar voor een vervolging in betaling van de ongekwieterde premiën en in teruggave van de vergoedingen uitbetaald voor de ongevallen overkomen tijdens deze periode. Het zou een aanmoediging tot plegen van bedrog zijn, indien werd aangenomen dat de verzekerde maar gehouden is tot betaling van de ontdoken premiën en geenszins tot teruggave van de vergoedingen door den verzekeraar uitgekeerd.

Winterthur t/ N. V. Le Froid Artificiel.

Gezien het exploit van rechtsingang door het ambt van deurwaarder Arseen Louf, ter standplaats Oostende, gedagteekend van den 14 Januari 1936, geregistreerd, opgesteld in het Nederlandsch overeenkomstig met het tweede artikel van de wet van den 15 Juni 1935;

Gezien de besluitschriften van de partijen, opge-

steld in het Nederlandsch, maar uiteengezet in het Fransch;

Gezien de stukken bij de bepleiting overgelegd;

Aangezien de vordering tot voorwerp heeft de betaling van een bedrag van 9860,20 fr., onderverdeeld als volgt :

4.122,65 frank voor premiën op niet-aangegeven loonen voor het tijdperk van den 1 April 1932 tot einde 1934,

229,85 frank voor lasten en taxen,

282,10 frank voor intrest wegens vertraging,

5.225,60 frank bedrag van de vergoedingen aan de verwerende vennootschap uitbetaald wegens ongevallen tijdens hetzelfde tijdperk;

9.860,20 frank.

Aangezien de verwerende vennootschap de onnauwkeurigheden bekent die zij heeft begaan in de loonaangiften van haar personeel en die een indrukwekkend bedrag vertegenwoordigen van bij de 200.000 fr. (voor het jaar 1934 namelijk wordt het loon van het werkvolk opgegeven tot beloop van 112.000 frank, dan wanneer er 222.000 frank werd uitbetaald, en voor het bediendenpersoneel 52.000 frank, wanneer er 137.000 frank werd uitbetaald); dat zij onder deze voorwaarden durft beweren dat het hier een vergissing geldt die maar moeilijk te vermijden valt in etablissementen, die een talrijk en veranderlijk personeel bezigen, en waar de patroon zich noodgedwongen moet verlaten op ondergeschikten voor het houden van de loonboeken en het opmaken van de loonstaten;

Maar aangezien het elkeen in het oog valt dat vergetelheden van zulk belang niet enkel kunnen voortspuiten uit loutere onachtzaamheid, vrij van voorbedachtheid; de vergetelheden in de loonaangiften moesten inderdaad de gansche boekhouding en de balans vervalschen en zich bovendien openbaren in den toestand van de kas, ten ware men aanneemt dat de verwerende vennootschap geen boekhouding hield, of één met dubbele posten;

Aangezien het anderzijds te gemakkelijk voor een naamlooze vennootschap haar goede trouw voor te wenden, moest er telkens worden aangenomen dat men haar de zware misslagen door haar ondergeschikten begaan in het houden van de loonboeken, niet mag ten kwade duiden; dat er dienaangaande voor de verwerende vennootschap ten minste een zwaarwichtige fout bestaat, gelijk te stellen met kwade trouw;

Aangezien de verwerende vennootschap het aanbod doet de ontdoken premiën, met bijhoorigheden, te betalen, 't zij 4.634,30 frank, maar met uitsluiting van de vergoedingen die zij ontvangen heeft uit hoofde van de ongevallen aan haar personeel overkomen en waarvan haar de terugbetaling wordt gevorderd; dat de verwerende vennootschap in de eerste plaats concludeert dat zij, mits verwezenlijking van haar aanbod, moet ontslagen worden van vervolging;

Aangezien de verwerende vennootschap, voor het geval dat zij zou veroordeeld worden tot teruggave van de vergoedingen, groot 5.225,60 frank, in de tweede plaats, bij wedereisch, concludeert de vernietiging te hooren uitspreken van de verzekeringsovereenkomst sedert den 1 April 1932, van welken datum af de weglatingen werden opgemerkt; en bijgevolg de verzekeringsmaatschappij te veroordeelen haar de

premiën, groot 15.975 frank, terug te betalen, welke zij sedert dien datum zonder oorzaak heeft gestort; bedrag te vermeerderen met den gerechterlijken interest en de kosten; daarbij nog, voor recht te hooren zeggen dat het bedrag, gevorderd uit hoofde van de premiën ontdoken gedurende die periode, niet verschuldigd is;

Over den wedereisch :

Aangezien naar luid van artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek « de partij tegenover dewelke de verbintenis niet werd uitgevoerd, de keus heeft ofwel de andere partij te dwingen tot uitvoering van de overeenkomst, wanneer zulks nog mogelijk is, ofwel er de vernietiging van aan te vragen met schadeloosstelling;

Aangezien de eischende vennootschap niet de ontbinding vervolgt, maar wel de uitvoering van het contract, op basis van een verval krachtens overeenkomst, als gevolg op een bijzondere tekortkoming van den verzekerde;

Aangezien de vordering tot tenietdoening maar denkbaar is zoo het risico niet ontstaat, of niet zal komen te ontstaan, of reeds ontstaan is, vermits in deze gevallen het vooruitzicht waarmede het contract werd aangegaan nooit zal verwezenlijkt worden, of zonder doel komt te staan;

Welnu, hier ter zake hoeft de vraag tot vernietiging zelfs niet gesteld, vermits er *in den beginne* geen valsche aangiffen hebben bestaan; het verzekeringscontract heeft dus geldig bestaan;

Aangezien de eischende vennootschap dus niet zou gerechtigd zijn de vernietiging te postuleeren van het verzekeringscontract, en de verwerende vennootschap met nog minder recht; dat deze laatste nog min welgekomen is te klagen over het feit dat de eischende vennootschap zich zou ontrekken aan de gevolgen van artikel 10 van de wet van den 11 Juni 1874, waarbij wordt bevolen de ontvangen premiën terug te geven in geval van vernietiging van het verzekeringscontract; dat dit voorschrift maar toepasselijk is in geval de verzekerde te goeder trouw is;

Nu, er kan maar moeilijk worden aangenomen dat de verwerende vennootschap gehandeld heeft te goeder trouw;

Aangezien de verzekeraar, wiens contract ontbonden wordt, anderzijds, niet verplicht is de ontvangen premiën terug te geven, vermits hij schadekans heeft geloopt tot het oogeblik waarop de ontbinding werd uitgesproken; (Dal. Rép. prat. Suppl. V° Assurance, n° 286, note);

Aangezien de wedereisch derhalve als niet gegrond voorkomt;

Over de hoofdvordering :

Aangezien de verwerende vennootschap beweert dat er strijdigheid bestaat in de sancties waarmede dreigen artikels 9, 10 en 18 van de verzekeringspolis; zij besluit dat zij moet genieten van de voordeeligste beschikking, deze van artikel 18, volgens dewelke het verval niet wordt opgelopen zoo de verzekerde bewijst dat hij niet in fout verkeert en dat hij, aan den anderen kant, de vergetelheid zoodra mogelijk heeft hersteld;

Nu, de verwerende vennootschap houdt staande dat zij de vergetelheden heeft willen herstellen die begaan werden in de loonaangiffen, van zoodra zij er kennis van had tengevolge het nazicht dat de inspecteur van de verzekeringsmaatschappij is komen uitoefenen;

maar bekend nochtans dat haar aanbod tot herstelling beperkt was tot de teruggave van de ontdoken premiën;

Aangezien er niet het minst strijdigheid bestaat tusschen de voormelde beschikkingen, want de vervallenverklaringen bij elk dezer voorgeschreven doelt op een onderscheiden orde van feiten;

Aangezien de eischende vennootschap met reden de toepassing inroept van artikel 10 van de polis, waarbij opschorting van de polis wordt voorzien voor gansch het tijdperk van de onregelmatigheden, en wordt bepaald dat de verzekerde vervallen is van al zijn rechten; met dit gevolg dat hij verplicht is de vergoedingen, uitgekeerd wegens gebeurde ongevallen terug te geven aan de Compagnie, en dat de betaalde premiën aan de Compagnie verworven blijven als conventioneele straf;

Aangezien het verval krachtens overeenkomst opgelopen wordt zelfs dan wanneer de valsche verklaring vrij is van bedrog en enkel te wijten aan een onwillekeurige vergissing, van zoodra zij tot gevolg heeft gehad de meening over het gevaar te verminderen of er het voorwerp van te veranderen; dat, in feite, niet kan betwijfeld worden of de aangiffen van de verwerende vennootschap bevatten bewimpelingen en verzwijgingen die tot gevolg moesten hebben het bedrag van de premiën merkkelijk te verminderen;

Aangezien de opschorting van de vrijwaring de vervolging niet belet tot betaling van de ongekweete premiën, want deze beschikking maakt enkel een strafbeding uit (art. 1229) of een burgerlijke straf; de opschorting vernietigt ten andere de oorzaak niet van de verplichting van den verzekerde, want deze oorzaak ligt in de gezamenlijke verplichtingen van den verzekeraar; (Zie Répertoire pratique Droit Belge, V° Assurances terrestres, n° 65);

Aangezien de clausule van opschorting met het dubbel gevolg voorzien bij artikel 10 van de polis, geoorloofd is en bindend, en de rechtbanken mogen niet nalaten haar toe te passen, wanneer ze door den verzekeraar wordt ingeroepen; deze clausule laat de rechten van de verzekeringsmaatschappij zonder eenige wijziging voortbestaan; dus heeft de verzekerde geen recht op vergoeding in geval een ramp voorviel, en mag de maatschappij derhalve de vergoedingen terugvorderen die zij heeft uitbetaald, onwetend van de valsche verklaringen;

Aangezien een strijdige oplossing — wat de verwerende vennootschap wensch te zien aannemen — een premie zou uitmaken tot bedrogpleging; de verzekerde zou inderdaad geneigd zijn de valsche verklaringen te vermenigvuldigen, vermits hij, in geval dat deze ontdekt worden, enkel gevaar zou loopen de ontdoken premiën te moeten betalen;

Aangezien de hoofdvordering dus als gegrond voorkomt;

Om deze redenen :

De Rechtbank, rechthoudende op tegenspraak, alle verdere of strijdige conclusiën vanwege partijen van de hand wijzende, voegt de hoofd- en tegenvordering samen uit reden van verknochtheid;

Rechtsprekende over de hoofdvordering : verklaart haar ontvankelijk en gegrond; veroordeelt de verwerende vennootschap aan de eischende vennootschap 4.634,30 frank te betalen, bedrag van de verzekeringspremiën door de verzekerde ontdoken, met haar bijhoorigheden; benevens 5.225,60 frank, als restitutie

van de vergoedingen door de verzekeringsmaatschappij betaald voor de ongevallen overkomen tijdens de periode van opschorting van de garantie; vermelde bedragen vermeerderd met den gerechtelijken intrest en met de kosten van het geding;

Rechtsprekende over de tegenvordering: verklaart haar niet gegrond; wijst de aanleggende vennootschap in tegeneisch er van af met veroordeeling tot de kosten;

Verleent akte aan de hoofdaanleggende vennootschap dat zij elk hoofdpunt van het geschil schat op 20.000 frank;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad niet-tegenstaande hooger beroep en zonder borg;

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

1e Kamer. — 7 Maart 1936.

Voorzitter: M. Veesaert.

Referendaris: M. Vrebos.

Pleiters: Mrs Rougy (Brussel) en Schauvliege.

AANNEMING. — STILZWIJGENDE AANVAARDING. — BEZWAAR ONONTVANKELIJK.

Wanneer iemand gedurende ongeveer drie jaren geen enkel bezwaar tegen uitgevoerde aannemingswerken heeft uitgebracht, wordt hij vermoed de werken stilzweigend te hebben aanvaard en is zijn later bezwaar niet meer ontvankelijk.

Masy t/ Van Acker.

Aangezien de bezetwerken, waarvan eischer hier het saldo van den aannemingsprijs opvoert, sedert Juni 1933 afgemaakt zijn, en dat verweerder, die de bouwwerken voor rekening van den heer Verbrugge en onder toezicht van bouwmeester Neerman aangenomen had, niet bewijst en zelfs niet beweert dat er ooit, vóór het huidig geding ingeleid per exploit van 15 Januari laatst, aan eischer beklag werd gedaan nopens slechte uitvoering der bezetwerken; dat op 21 Juni 1933, verweerder aan eischer beloofde, zonder eenig voorbehoud, het bedrag zijner rekening te betalen; dat die handelwijze van verweerder als stilzwijgende aanvaarding geldt;

Aangezien het feit, door verweerder ingeroepen, dat de bouwheer Verbrugge, na overleg met den bouwmeester, van den prijs der aanneming een som van 4.000 fr. afgehouden heeft wegens gebrekkige uitvoering van het bezetwerk aan eischer niet kan tegenworpen worden, want die overeenkomst is voor dezen laatste een « res inter alios acta »; dat eischer de gelegenheid niet gehad heeft zich te verweren tegen bezwaren, waarvan, bij gebrek aan alle beklag, hij onwetend was;

Aangezien, door reden der aanvaarding, en hier geen spraak zijnde van verborgen gebreken, de aard der aangehaalde gebreken zelfs niet vermeld geweest zijnde, het aangeboden deskundig onderzoek niet ontvankelijk is;

Aangezien de vraag dus als gegrond voorkomt en de wedereisch in betaling van 4.000 fr. van allen grond is ontbloeit.

Om deze redenen,

De Rechtbank, veroordeelt verweerder te betalen aan eischer de som van 1670,25 fr. met de gerechtelijke intresten; wijst den wedereisch af als ongegrond; veroordeelt ook verweerder in de kosten van het geding.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

28 Februari 1935.

Voorzitter: M. A. Landmeters.

Referendaris: M. L. Van Houtte.

Pleiters: Mrs Bouchery en F. Claessens.

VERKOOP (MET EIGENDOMSVOORBEHOUD). — BESLAGNAME. — TERUGVORDERING. — EISCH TOT SCHADEVERGOEDING.

Wanneer bij een verkoop met voorbehoud van eigendom, de verkoper ter gelegenheid van een beslagname terug in het bezit wordt gesteld der goederen met instemming van den koper, moet deze laatste, om te gelukken in een eisch tot schadevergoeding wegens ongewettigde verbreking der overeenkomst, het bewijs leveren dat zijn akkoord met bedrieglijke middelen werd bekomen en zijne toestemming ingevolge nietig is.

Verhoeven t/ Verhaeren

Gezien de eisch strekt tot verbreking eener overeenkomst van 4 Oogst 1934 en tot het betalen van 20.000 frank schadevergoeding;

Aangezien gezegde overeenkomst het leveren van autokamions voorziet mits voorbehoud van eigendom ten gunste van verkoper tot bij geheele afbetaling van koopprijs;

Aangezien partijen het eens zijn dat op 18 September 1933 de geleverde kamions terug in het bezit van verkoper werden gesteld ter gelegenheid van beslaglegging door een schuleischer van aanlegger;

Aangezien de eisch tot verbreking gesteund wordt op het feit dat verweerder deze kamions met geweld terug in zijn bezit nam;

Aangezien het echter blijkt uit de bestanddeelen der zaak dat de terugname geschiedde met akkoord van aanlegger;

Aangezien deze laatste om in zijn eisch te kunnen gelukken dus het bewijs leveren moet dat zijn akkoord met bedriegelijke middelen werd bemachtigd en zijn toestemming dus om de een of andere reden nietig is;

Aangezien aanlegger wel beweert dat hij enkel zijn toestemming gaf omdat bij het wegnemen men verklaarde dat zulks gebeurde door het ambt van een deurwaarderd, maar zulks niet genoegzaam bewijst en wel integendeel zijn houding na de wegname (gebrek aan protest en bevestiging dat geen enkel onderdeel hem was weerhouden) laat vermoeden dat de wegname geschiedde mits zekere voorwaarden over de welke partijen zich akkoord hadden gesteld;

Aangezien deze voorwaarden, de wijze van wegname en den toestand geschapen door deze terugname ongewoon, zooniet ongekend blijken voor de rechtbank, deze echter daarover niet heeft te beslechten vermits door aanlegger enkel de verbreking wordt geëischt zich steunende op een feit hetwelk

niet bewezen wordt en verweerder langs zijnen kant geen eisch heeft ingesteld.

Om deze redenen:

De rechtbank alle verder strekkende of tegenstrijdige besluiten van de hand wijzend:

Verklaart den eisch ongegrond, wijst aanlegger af en veroordeelt hem tot de kosten.

COMMISSIE VAN HOOGER BEROEP
in zake werkloosheidsvergoedingen

Voorzitter : Mr F. Van Goethem.
Griffier : M. Livin.

ONTVANKELIJKHEID VAN HET HOOGER BEROEP WEGENS OVERTREDING VAN DE REGLEMENTAIRE BEPALINGEN. — GELIJKWAARDIGHEID VAN DEN FRANSCHEN EN DEN NEDERLANDSCHEN TEKST VAN DE VERORDENINGEN.

Niettegenstaande de Commissie voor Hooger Beroep in zake werkloosheidsvergoedingen onbevoegd is, om over feitenkwesties op vordering van een Werkloozenkas te oordeelen, kan de hooger commissie deze vordering ontvankelijk verklaren, indien blijkt, dat de reglementaire verordeningen niet werden nageleefd. In dit geval wordt de vordering ontvankelijk verklaard wegens overtreding van de wet. De werklooze verzekerde heeft het recht zich op den Nederlandschen tekst van een verordening te beroepen, wanneer deze voor hem gunstiger is, dan de Fransche tekst.

Beide teksten hebben in elk opzicht dezelfde juridische waarde. Indien een beslissing, getroffen door de lagere jurictioneële commissies, weliswaar met den Franschen tekst van de reglementen overeen te brengen is, maar « niet » met den Nederlandschen tekst, die niet geheel gelijklopend is, heeft de Commissie van Hooger Beroep de bevoegdheid, om wegens overtreding van den Nederlandschen tekst alleen, met het geschil kennis te nemen, en de beslissing van een lagere commissie te wijzigen.

Zaak : D. M.

Aangezien betrokkene gedurende 77 dagen zijn beroep van meubelmaker uitoefende voor rekening van een particulier zonder den Nationalen Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid er van te verwittigen;

Dat op 17 October 1935 de Klachtencommissie te Gent, het besluit nam, hem als sanctie een waarschuwing op te leggen;

Dat echter de Nationale Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid beroep aantekende tegen deze beslissing en de toepassing vroeg van den Ministerieelen omzendbrief 135 bijlage 2;

Dat op 13 December 1935, de Provinciale Beroepscommissie voor Oost-Vlaanderen, bedoelden omzendbrief interpreteerend, betrokkene uitsloot van de verzekering tegen werkloosheid;

Aangezien thans hooger beroep wordt aangetekend, binnen den gestelden termijn, door de kas, die de feiten betwist;

Dat een dergelijk hooger beroep niet-ontvankelijk zou moeten verklaard worden, daar de Commissie

voor hooger beroep over geen feitenkwesties uitspraak kan doen wanneer het hooger beroep uitgaat van de kas;

Maar aangezien het onderhavige geschil de vraag stelt van de interpretatie van omzendbrief 135 bijlage 2, en dat het aan de Commissie van hooger beroep behoort te onderzoeken of de bepalingen van dien omzendbrief niet werden overtreden;

Aangezien de *Fransche* tekst van bedoeld rondschrijven in zijn 5e alinea bepaalt dat de betrokken werklozen uit eigen beweging aan den Nationalen Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid moeten verklaren dat zij werken, of het inzicht hebben te werken voor eigen rekening of voor rekening van een particulier, *op straffe* van uitsluiting uit de verzekering tegen werkloosheid in geval van niet-verklaring;

Dat echter de *Nederlandsche* tekst niet zoo formeel is en enkel zegt :

« De betrokken werklozen moeten uit eigen beweging aan den Nationalen Dienst de verklaring doen dat zij voor eigen rekening of voor rekening van particulieren werken *op gevaar af* van onmiddellijk uit de werklozenverzekering te worden uitgesloten... »

Dat het klaarblijkelijk is dat de *Nederlandsche* termen « op gevaar af » niet overeenstemmen met de *Fransche* termen « sous peine de » — op straffe van;

Dat de *Nederlandsche* tekst dienvolgens aan de Klachtencommissie en de Provinciale Beroepscommissies toelaat hun sancties te gradueeren, wat niet het geval is voor den Franschen tekst;

Aangezien de *Fransche* en *Nederlandsche* tekst, moeten beschouwd worden als hebbende een gelijke juridische waarde, en dat de rechtsonderhoorigen zoowel de bepalingen van den eenen als van den anderen tekst kunnen inroepen;

Om deze redenen :

Verklaart de Commissie, het hooger beroep ontvankelijk wegens niet-naleving der reglementaire bepalingen;

Uitspraak doende over den grond der zaak, vernietigt de beslissing van de Provinciale Beroepscommissie voor Oost-Vlaanderen;

Zegt dat de beslissing van de Klachtencommissie te Gent, genomen op 17 October 1935, haar volkomen en volledige uitwerking zal hebben.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

1e Kanton. — 26 Februari 1936.

Vrederechter : M. J. Raynaud.

Pleiters : Mrs P. W. De Preter en De Weerd t J.

GRATIS ONGEVALLLENVERZEKERING. — WIJZIGING DER VOORWAARDEN.

In een gratis ongevallenverzekering mogen de verzekeringsvoorwaarden gewijzigd worden door de partij die de verzekering verstrekt.

Van Rooyen t/ N. V. De Stad Antwerpen.

Gelet op de artikelen 2, 34, 37 en 41 der wet van 15 Juni 1935;

Aangezien de vordering strekt ten einde de ver-

weerster zich te hooren veroordeelen te betalen aan eischer, voor verzekeringsvergoeding de som van fr. 4.250,— samen met de gerechterlijke intresten en kosten des gedings;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien de eischer vertoont dat in zijn hoedanigheid van geabonneerde van het weekblad «De Stad Antwerpen» als verzekerde beschouwd werd binnen het kader van een gratis ongevallenverzekering, waarvan hem de voorwaarden medegedeeld werden in een polis overhandigd door den agent van verweerster; dat aanlegger in den loop der maand Maart 1935 slachtoffer werd van een ongeval, waardoor hem het volledig gebruik van den rechtervoet verloren ging en hij deswege ook gerechtigd is van verweerster de uitkeering te vervolgen eener som van fr. 4.250,—;

Aangezien de verweerster doet gelden, in hoofdorde dat aanlegger zijn vordering steunt op het feit dat hij abonent zou geweest zijn, maar verzwijgt duidelijk aan te duiden vanaf welk oogenblik hij abonent zou geweest zijn; in zeer ondergeschikte orde dat onder het voordeel van de onverdeelbaarheid harer bekentenis de verweerster verklaart en erkent dat aanlegger abonent geworden is in den loop van het jaar 1934; dat alsdan verzekeringsvoorwaarden van kracht waren die alle recht op vergoeding uitsluiten in bepaalde gevallen, onder andere in dit van verkeersongevallen, waaronder verstaan: ongevallen ontstaan door botsingen met of aanrijdingen tegen mecanisch voortbewogen voertuigen; de verzekeringsvoorwaarden mogen gewijzigd worden door verweerster omdat zij een gratis tegemoetkoming is en dat de voorwaarden voorzien dat de verweerster deze mag wijzigen; dat de titels van de uitkeering alleen berust op het feit van het abonnement van het blad; gepaard aan verwezenlijking van de voorwaarden van uitkeering gepubliceerd op tijd en stond in het blad waarvan de belanghebbende abonent moet zijn; dat aldus de wijzigingen in de voorwaarden van uitkeering, die zich in den loop van het abonnement voordoen, volledige kracht hebben tegenover al de abonenten onafgezien van den datum van aanvang van hun abonnement; dat aanlegger slachtoffer werd van het verkeersongeval in Maart 1935; dat elk recht op uitkeering vervalt; van rechtswege, wanneer niet binnen de twee maanden nadat door de directie van de «Stad Antwerpen» bij aangeteekend schrijven hem die eenige uitkeering krachtens deze verzekeringsvoorwaarden, pretendeert of heeft gevraagd, is medegedeeld dat niet tot de uitkeering wordt overgegaan, de desbetreffende vordering voor den bevoegden rechter te Antwerpen is ingesteld; dat bij aangeteekend schrijven van 17 April 1935 de verweerster aan eischer liet weten dat hij niet in aanmerking kon komen voor de uitkeering;

Dat eerst op 7 Februari 1936 de dagvaarding beëindigend werd;

Dat aanlegger geen recht heeft op uitkeering;

Aangezien partijen het eens zijn dat het ongeval aanleiding gevende tot de aanhangende betwisting gebeurd is in den loop van het jaar 1935;

Aangezien de eischer niet betwist dat volgens de voorwaarden een betalende geabonneerde als verzekerde wordt beschouwd indien hij, onder meer gedurende 60 dagen als geabonneerde in de registers van de «Stad Antwerpen» is ingeschreven;

Aangezien zelfs indien eischer aan de Rechtbank een polis voorlegde waarop de naam van den agent vermeld wordt, dit feit niet voldoende zou wezen om er het gevolg uit te trekken dat eischer als verzekerde moet beschouwd worden, zoo aanlegger tegelijkertijd het bewijs niet levert dat hij minstens gedurende 60 volle dagen als geabonneerde in de registers van verweerster is ingeschreven geweest wanneer hij de polis ontvangen heeft;

Aangezien de aanlegger niet bewijst of ook niet aanbiedt het bewijs te leveren voor het jaar 1934 hem een polis overhandigd geworden is en tegelijkertijd hij gedurende minstens 60 volle dagen als geabonneerde in de registers van «De Stad Antwerpen» ingeschreven geweest is;

Aangezien op grond van de onverdeelbare bekentenis van verweerster, moet aangenomen worden dat aanlegger abonent geworden is in den loop van het jaar 1934;

Aangezien de eischer niet betwist dat, ingevolge de verzekeringsvoorwaarden, van kracht geworden voor 1934 de verweerster gerechtigd was wijzigingen te brengen in de voorwaarden;

Aangezien die wijzigingen bindende werden voor den verzekerde door het enkel feit der aankondiging in het blad «De Stad Antwerpen» of in de bijlagen van dit blad;

Aangezien de eischer niet ernstig betwist dat reeds in het begin van het jaar 1934 bekend gemaakt werd, dat de ongevallen ontstaan door botsing uitgesloten werden, alsook dat elk recht op uitkeering niet binnen eenen bepaalden tijd ingesteld werd voor den bevoegden rechter;

Aangezien wegens dit verzuim, dat niet ontkent wordt door aanlegger, het recht tot uitkeering vervallen is;

Aangezien de aanlegger de bekentenis niet afwijst in haar geheel wat zijn recht is, zich voorbehoudende, door de wettelijke middelen het bewijs te leveren van het bestaan der verzekeringsovereenkomst maar zich er bij bepaalt te beweren dat er moet onderzocht worden of de inschrijving niet te laat gedaan werd door de verweerster;

Aangezien, aldus beschouwd, de stelling van aanlegger moet uitkomen op het verdeelen der complexe betekenis die niet kan verdeeld worden wegens hare ondeelbaarheid;

Om deze redenen,

Wij, Jozef Raynaud, Vrederechter van het eerste kanton der stad Antwerpen, verklaren de vordering niet ontvankelijk;

Veroordeelen den aanlegger tot de kosten van den aanleg.

VREDEGERECHT TE AUDENAERDE

23 Maart 1936.

Vrederechter : Mr Paul Minne.
Pl : Mrs Claus, Ronse en De Bisschop, Audenaerde.

LANDPACHT.—OVEREENKOMSTELIJKE PACHT-ONTBINDING. — ONTIJDIG VERLATEN VAN HET GEHUURDE GOED GROND TOT PACHTVERBREKING. — BEWIJS DER FACULTEIT VAN ART. 6 PAR. 3-5° NIET NOODZAKELIJK SCHRIFTELIJK. (WET 7 MAART 1929).

Pachtontbinding bij wederzijdsche toestemming is ongeldig indien zij niet in de vereischte wettelijke vormen van art. 6 in fine geschiedt. De faculteit van eerste verhuring voor min dan 9 jaar, toegestaan door art. 6. par. 3-5, moet niet schriftelijk worden bedongen; het inzicht der partijen kan door allerhande omstandigheden worden bewezen.

De W. t/ Van D.

Aangezien de vraag ingeleid bij geboekt exploit van deurwaarder Liefoghe, te Audenaerde, in dato 5 Maart 1936 strekt:

1) Om te hooren verklaren dat de mondelinge pachtovereenkomst die afgesloten werd tusschen aanlegger en den verweerder, ten laste van dezen laatste verbroken wordt;

2) Om de uitzetting van den verweerder te hooren bevelen binnen de 48 uren van de beteekening van het tegenwoordig vonnis en tot betaling van 25 frank per dag verwijl;

3) Verder tot de betaling van 500 frank ten titel van schadeloosstelling.

Aangezien verweerder in 1928 van O. De W., voorzaat van den aanlegger, een hofstedeke in mondelinge pacht heeft ontvangen, groot omtrent 2 Ha.;

Dat in den loop van 1932 toen aanlegger eigenaar was geworden van bovengemelde goederen, hij nog een perceeltje grond, groot ongeveer 23 a. bij het hofstedeken legde, en dit ook aan verweerder verpachtte;

Aangezien op 20-12-1934, aanlegger regelmatig en 2 jaar op voorhand, dus tegen 24-12-1936 opzegging deed aan den verweerder van al de goederen door deze in pacht gehouden;

Aangezien verweerder op 14-1-1936 aan den verpachter zijn inzicht te kennen gaf om op 1-2-1936 al de goederen te verlaten uitgenomen het laatstgemelde perceel land van 23 a.;

Dat verweerder ook zijn inzicht volbracht en de hofstede verliet op laatstgemelden datum, en heden beweert het gezegde perceeltje land te behouden;

Aangezien de ontijdige opzegging van den verweerder geen einde heeft kunnen stellen aan de verpachting;

Dat de ontijdige verlating dezer hofstede door den verweerder niet geschiedde krachtens een regelmatig accoord in den vorm van art. 1774 laatste alinea van het B. W. B.;

Aangezien, noch het feit dat aanlegger de hofstede onmiddellijk verpacht heeft aan een nieuwen pachter, noch het feit dat de prijs geregeld werd, beteekenen dat aanlegger zijne toestemming gegeven heeft tot dit ontijdig vertrek;

Aangezien, krachtens art. 1184, de aanlegger de keuze heeft hetzij de pachter te dwingen zijne overeenkomstelijke verbintenis uit te voeren hetzij de verbreking ervan te vragen met toekenning van schadevergoeding;

Aangezien verweerder, door zijne miskennis der voorwaarden van den pacht, namelijk door het niet eerbiedigen van den opzeggingstermijn de pachtbreuk heeft opgelopen;

Aangezien, betreffende het perceeltje grond van 23 aren groot, aan verweerder in 1932 in pacht verleend, partijen moeten aanzien worden als het inzicht te hebben gehad, dit perceeltje aan de hofstede te

hechten, om met deze een en dezelfde pacht uit te maken;

Aangezien, al moet de bepaling van art. 6 par. 3-5° der wet van 7 Maart 1929 aanzien worden als een enkele faculteit aan partijen toegestaan;

Al moet bijgevolg de eigenaar welke gebruik wil maken van deze faculteit, deze bedingen, de wet nochtans niet bepaalt dat zulk beding schriftelijk dient te worden gedaan;

Aangezien het bewijs van het inzicht der partijen ter zake voortvloeit uit zekere omstandigheden, zooals 1° de geringheid van het perceeltje land ten opzichte van het overige huurceel; 2° er werd geene afzonderlijke betaling gedaan noch afzonderlijk kwijtschriif afgeleverd; 3° eene globale pachtsom werd bedongen; 4° al de goederen werden in de opzegging van 20 December 1934, de eenige regelmatige, door den aanlegger aan den verweerder betee-kend;

Aangezien, alhoewel er betrekkelijk deze zienswijze geen rechtsleer noch rechtspraak voor handen schijnt te zijn, de meening uitgedrukt door de Quirin, in zijn commentaar op de wet van 7 Maart 1929, de onze schijnt te staven: « Pour faire jouer l'exception, il faut évidemment que l'objet de cette nouvelle location sont un petit accessoire, relativement à la précédente, sans quoi les parties devraient être considérées comme ayant conclu un bail distinct, régi, lui aussi, par les dispositions de l'article 6 »;

Aangezien de pachtbreuk tegen den verweerder uitgesproken zich dus ook moet toepassen op het perceeltje land van 23 aren vermits de pacht er van aangegaan is voor denzelfden duur als de principale verpachting;

Betrekkelijk de schadevergoeding (zonder belang);

Om deze redenen:

Wij, vrederechter des kantons Audenaerde, vonnissende op tegenspraak en in eersten aanleg.

Zeggen den pacht betrekkelijk de hofstede met medegaande landen, gekadastreerd sectie B. N° 643 a en 911, verbroken ten laste van verweerder.

Verwijzen hem voor zooveel noodig deze gepachte goederen ter beschikking te stellen binnen de 48 uren van het tegenwoordig vonnis; machtigen den eischer, indien verweerder aan dit bevel niet zou voldoen, hem en alwie met hem inwoonde, er uit te drijven door den eersten daartoe aanzochten deurwaarder;

Zeggen de vraag tot betaling van 25 frank per dag verwijl ongegrond (Cfr. Cass. 24 Jan. 1924, Pas. 1924-I-151).

Dit alles bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad niet-
tegenstaande alle verhaal en zonder borg.

WERKRECHTERSRAAD TE ANTWERPEN

zetelende in beroep

16 Maart 1936.

Voorzitter: M. H. Van Oekel.
Pleiters: Mrs Erkens en Vrancken.

WET OP DE WERKRECHTERSRADE. — BE-
ROEP TEGEN TUSSCHENVONNISSEN, TEGEN
VONNISSEN RAKENDE DE BEVOEGDHEID.

Voor de Werkrechtersraden is beroep niet ontvankelijk tegen een tusschenkomend vonnis (Art. 45 der inrichtingswet), noch tegen een vonnis dat beslist over de bevoegdheid (art. 86 derzelfde wet), tenzij na en tesamen met het beroep tegen het eindvonnis.

Van Dijck t/ Willems.

Aangezien het beroep wordt gericht tegen een vonnis van den Werkrechtersraad van eersten aanleg van Antwerpen dd. 5 Maart 1935;

Dat dit vonnis eenerzijds uitspraak doet over de bevoegdheid en verder door interlocutoire beslissing een deskundige aanstelt;

Aangezien bij toepassing van art. 45 der wet op de werkrechtersraden van 9 Juli 1926, het beroep tegen tusschenvonnissen (hier de aanstelling van een deskundige) slechts ontvankelijk is na en tesamen met het beroep tegen het eindvonnis;

Aangezien anderzijds art. 86 der zelfde inrichtingswet bepaalt dat een vonnis, waarbij de werkrechtersraad zich bevoegd verklaart, eveneens slechts vatbaar is voor beroep na en gezamenlijk met het beroep tegen het eindvonnis;

Aangezien diensvolgens het bestreden vonnis in geen enkel zijner deelen hic et nunc vatbaar is voor beroep;

Om deze redenen :

Den werkrechtersraad van beroep, alle verdere en tegenstrijdige beslitselen verwerpende;

Verklaart het beroep hic et nunc niet ontvankelijk en veroordeelt de beroepers tot de kosten.

INGEZONDEN BIJDRAGEN

HET TWEDE RECHTSKUNDIG CONGRES VAN HET DERDE RIJK

Leipzig 1936 (15-19 Mei)

Geen jurist ter wereld die met zijn tijd meeleeft, kan zijne belangstelling ontzeggen aan de historische baken eener radikaal hernieuwende rechtsbeweging, die het vijfde nationaal-socialistisch juristencongres, het tweede in het nieuwe Deutsche Rijk, beteekent. Zonder ons op te houden aan de verscheidene algemeene en feitelijke, politieke en kultureele gezichtspunten van dat congres, en nog minder aan bijzonderheden van meer technische en louter innerlijk-Duitsche beteekenis, willen we hier een overzicht geven van de hoofdmomenten op rechtskundig gebied, die in de reeks wetenschappelijke referaten van het congres naar voor zijn getreden.

Vier hoofdonderwerpen werden in afzonderlijke voordrachtreesen behandeld: «Het recht in de ekonomie», «Ras en Volk», «Recht en gemeenschap», «Partij en Staat». Over *Het nieuwe recht in de ekonomie* werden Zondag, 17 Mei, drie lezingen gehouden.

In zijn voordracht over het thema *Van de nijverheidsvrijheid tot de geregelde ekonomie*, toonde Dr Merkel aan hoe de ontbindende gevolgen der vrijheid in een nieuw recht grondleggende hervormingen vergen: uit de ekonomische grondstelling der vrijheid heeft het liberalisme afgeleid de vrijheid der overeenkomst, der mededinging, der prijsbepaling, van het geheele kredietwezen en ten slotte het verwerpen eener konkrete ekonomische orde; waar deze vrijheid moet leiden tot machtsmisbruik en oneerlijkheid, wil het nieuwe recht hier systematische orde

brengen; dit is o.a. reeds gebeurd in de prijs- en marktorde voor voedingsmiddelen, in de nijverheidsraad der Duitsche ekonomie, en wordt o.m. verder nagestreefd door de uitbouw eener op prestatie, eer en plicht gevestigde beroeps- en standenorde der Duitsche ekonomie.

Professor Gieseke (Marburg) onder den titel *Het Recht der ekonomische onderneming* lichtte de beteekenis (en de daaruitspruitende gevolgen) toe, van de levende konkrete bedrijfsgemeenschap tegenover het stoffelijke belangenkriterium uit het kapitalistisch regiem: de arbeidsgemeenschap van leiders en gevolgchap in elke onderneming, en hunne inschakeling in het geheel der volksgemeenschap zijn alleen het ware wezen van het ekonomisch leven en moeten voor het Recht van dit leven het bestemmend criterium zijn.

Dr Mönckmeier, (leider van den vakgroep der ekonomisten in de N. S. Duitsche Juristenbond, uitgever van zijn orgaan «Die nationale Wirtschaft») had het ten slotte over *De grondtrekken der nieuwe maatschappelijke en ekonomische orde*: hij betoonde hoofdzakelijk dat de nieuwe volksorde niet door normativistische wetgeving of doktrinaire theorieën kan geschapen worden, maar alleen uit de volksgemeenschappelijke levenseseisen kan opgebouwd worden, beheerscht daarbij door de dynamische levenskracht van den arbeid der volksgenooten ten opzichte van het ekonomische leven; uit dit sociale levensbeginsel moet ten slotte een volledige orde van geregelde ekonomie groeien, waar onder bevorderende leiding van het Staatsorganisme de autonome levensgroei van al de ekonomische volkskrachten organisch tot ontwikkeling wordt gebracht.

Meer uitvoerig werd op 18 Mei in zes voordrachten het centrale nationaal-socialistische thema *Ras en Volk* in zijn veelvuldig verband met het recht behandeld.

De grondleggende beginselen der verhouding *Ras en Volk* werden behandeld door Professor Ruttke (Berlijn), bestuurder der Rijkskommissie voor volksgezondheid. De ware beteekenis van de nationaal-socialistische rechtshernieuwing ligt, dieper dan de belijdenis der volksgemeenschappelijkheid tegenover het individualisme, in de bekentenis van erfaanleg en rassenwaarde, tegenover de vormingswaarde uitgaande van omgeving en opvoeding, voor de waardebepaling van de volksgemeenschap; het wereldbeschouwingkriterium der rechtshernieuwing ligt dienvolgens in de door het noordsch-falisch rassenkompleks geschiedkundig bepaalde eigenaard van het Deutsche volk; de doelbepaling voor een nieuwe rechtsvorming en -toepassing moet dan zijn: zekerstelling van de erfgezonde, voor het Deutsche volk rassisch waardvolle kinderrijke familie.

Dr Mössmer, voorzitter der kommissie voor familierecht in de Akademie voor Duitsch Recht, behandelde daaropvolgend de verhouding van *Ras en Familie*: als nieuw grondbeginsel moet hier gelden dat de gezondmaking en de zuiverhouding van het ras, in de familie met alle zorg dienen nagestreefd: naast vele andere maatregelen zijn hier het huwelijksverbod (met huwelijksnietigheid) voor Duitschers met vreemdrassigen en met erfelijkbelaste of aanstekelijk aangetasten van hoofdbelang, een grondige hernieuwing vergt onder dat oogpunt ook het statuut der natuurlijke kinderen: de praktisch veelal op partijenwillekeur berustende wettelijkheids- of afstammingsfiktie, dient in groote mate door het beginsel der ware afstamming vervangen.

De beteekenis van het *ras in het erfrecht* werd behandeld door professor Lange (Breslau): het erfrecht moet wortelen in het recht van familie, ras en volk, niet in het vermogens- en verkeersrecht der enkelingen; zijn opgave bestaat niet in de voltrekking van de willekeur van de erf-later, doch in de verdegave van waarden tot zorgende bevordering van familie ras en volk. Voor een klein gebied heeft reeds de erfhofwet een passend recht geschapen. Ook voor het gemeene erfrecht moet de regeling in den zin der wettelijke erfopvolging versterkt worden, met een meer

passende betooning dan vroeger der banden van bloed, huwelijk en volksgemeenschap.

Met de volgende voordrachten, vooreerst die van professor Dahm (Kiel) over *Rasverraad, volksverraad en trouwbreuk*, komen we op een ander gebied. Het komen de strafrecht ook moet een radikale hernieuwing ondergaan: zijn centraal moment zal zijn, niet de Staat of de maatschappij, maar het Volk, als een op ras en wereldbeschouwing gegrondveste geschiedkundige en konkrete levenswerkelijkheid. Een nieuw misdrijfbegrip in dienvolgens het rasverraad, als miskening van de rasgebundene grondbeginselen van het nieuwe recht; het vroegere hoogverraad en landsverraad krijgt anderzijds een nieuwe beteekenis als volksverraad; en ten slotte tegenover de verschillende maatschappelijke structuren binnen de volksgemeenschap komt een groote beteekenis toe aan de trouwbreuk.

Een meer algemeen terrein betrad Barth (rechter, München) met zijne verhandeling over *rechtszekerheid en gerechtigheid*. Waar vroeger rechtszekerheid en gerechtigheid in hoofdzaak op de burger-enkeling afgestemd was, moet in de tegenwoordige rechtshernieuwing de rassische volksgemeenschap de basis dier rechtsorde zijn en meer en meer worden, zoo in wetgeving als in rechtstoepassing: deze rechtsorde kan niet door normatieve bindende wetgeving bereikt worden, doch zal na uitschakeling van het adagium « geen straf zonder strafwet », in het nieuwe beginsel « geen misdrijf zonder straf » door de analogie methode, ware rechtszekerheid en gerechtigheid worden, ten aanzien van de levensbelangen van de gemeenschap.

En ten slotte kwam de merkwaardige rede van Dr Freisler, staatssekretaris in het Ministerie van Justitie, over het *ras als drager en doel van het Duitsche volksrecht*. De vroegere individualistische burgerlijke staat stelde in het midden het recht van den enkeling, was abstrakt rationalistisch opgebouwd, was bestemd door milieu en maatschappij, niet door organisch gegroeide levenswaarden, stelde materiele gezichtspunten vóór zedelijke orde en waarde, was formalistisch wetrecht zuiver van waardeoordeelen, was statisch ontwikkelingsvreemd, en ten slotte vooral kende het het volk als organisme heelemaal niet, het miskende zelf door zijn rationeel automatisch individualisme de ware kernwaarde der menschenlijke persoonlijkheid in de gemeenschap.

Het nieuwe recht nu kan slechts uit het volk opwassen: het moet beantwoorden aan de bloedgebundene zedelijkheidswaarde van het volkswezen, berusten op zedelijkheid, trouw, eer en plicht; het beantwoordt dan ook aan het spontane bewustzijn der volksgenooten; het is gen juristenrecht maar een volksrecht; het mag vooral geen vreemd import zijn. Dat nieuwe volksrecht moet in den dienst van het volk staan: in dienst van elken volksgenoot en van elke groepeerings; in dienst der vijf grondwaarden en -krachten van het volksleven: ras, bodem, Staat, nationale eer en nationale arbeid; zoodat ten slotte het nieuwe gerechtigheidsideaal zal zijn: recht is wat aan het volk nut, en wat aan het volk schaadt is onrecht. Het volksrecht wordt ten slotte door het volk gedragen: de staat kan het recht bedienen, alleen het volk kan het dragen; en niet de jurist alleen, maar het volk zelf in zijne rechtsbeleving, die in een meer-het-volk-doordringende rechtspleging wordt mogelijk gemaakt; en ook in de volksche rechtsbeleving ligt de groote hefboom voor verdere rechtsontwikkeling, die in de wet dan alleen wordt weerspiegeld en niet meer normativistisch geregeld; niet de wet maakt dan nog het recht, maar de door menschen beleefde konkrete rechtsorde.

Zoo is het dan ook de taak van den jurist, de hoeder en dienaar te zijn van een recht, beantwoordend aan de rassische eigenaard van de volksgemeenschap waarin hij leeft.

De derde kongresdag ten slotte werd vooreerst gewijd aan het thema *Recht en Gemeenschap*.

In zijn voordracht over *Bodem en gemeenschap* wees

notaris Schieck (München) hoe ook op het gebied der bodem- en ruimpolitiek de nieuwe gemeenschapsgedachte zich slechts in een gestadige levende ontwikkeling kan doorzetten. Grondlegend is tot nu toe geweest de Rijks-erfhofwet die voor den landbouwersstand den grondeigendom weer beschermend ten dienste stelt van den mensch en de volksgemeenschap; maar verder dient het geheel der met den grondeigendom verbonden verhoudingen systematisch geregeld, met het oog op de belangen der volksgemeenschap en dus in de eerste plaats door eene gezonde levensbasis voor den boerenstand over het geheele Deutsche landbouwgebied tot stand te brengen.

Een ander social gebied betrad professor Siebert (Kiel) met zijn lezing over *Arbeid en gemeenschap*. Het arbeidsrecht van het vorige regiem was beheerscht door het klasstrijd-beginsel hetzij tusschen enkelingen, hetzij tusschen machtige groepeerings, hetgeen een organische orde diametraal tegenspreekt. De arbeidsrechtelijke verhoudingen dienen, geheel anders dan in de individualistische kontraktueele opvatting, gezien, in het licht van de gemeenschapsfunctie van den arbeid in het enig werkelijk kader van iedere onderneming, onder de alomvattende en -beheerschende trouwplicht tusschen leider en gevolgchap: het vervangen van subjektiefrechtelijke verhoudingen door dit konkrete orde-matig recht is van aard om de verhoudingen in elke arbeidsgemeenschap en de orde der arbeidsgemeenschappen in de volksgemeenschap diep hernieuwend en bevorderend te verwezenlijken.

Op een eigen juridisch vakgebied brengt ons de verhandeling van baron von Steinacker (Gerechtsvoorzitter Breslau) over *Rechtspraak en gemeenschap*. De goede rechter moet niet alleen een goed jurist zijn, maar een goed volksgenoot die de volksverbondenheid en de daaraan beantwoordende nationaal-socialistische wereldbeschouwing beleeft. Overigens komt in de nieuwe Staat aan den rechter een verhoogde onafhankelijkheid toe: hij heeft die aan te wenden om in zijne rechtspraak ook de volksche rechtsbeleving in de rechtzoekenden te doen doordringen, en zoo ook op zijn terrein de rechtrevolutie steeds verder te ontwikkelen.

Ten slotte handelde graaf von der Goltz (advokaat Berlin) over *eer en gemeenschap*: de eer die in de nationaal-socialistische levensbeschouwing hoogste goed is, en met de gemeenschapsgedachte een nog meer afgeteekende beteekenis verwerkt, krijgt haar formeele plaats in het rechtsleven door de rechtspraak de eeregerechten van standen en groepeerings; een moeilijkheid biedt hier het terrein der mededinging voor den handelaar, waar voor de vrijheid een groote ruimte dient gelaten; en bovendien moeten de zware gevolgen de eeregerechtelijke veroordeelingen tot groote voorzichtigheid bij de uitspraak aanzetten.

Een laatste groep wetenschappelijke voordrachten werd gewijd aan het onderwerp *Partij en Staat*.

Over de *volksche Leiderstaat* handelde Professor Walz (Breslau). De nieuwe Staat onderscheidt zich niet alleen van den liberale «ontbinding»-Staat, maar ook van den zuiveren gezagstaat (facisme, sovjetisme): hij verbetert het dualistische schema heerscher-onderdaan door het invoeren der organische gemeenschapsorde die alleen de totale gebondenheid volledig kan waarborgen, waaruit de leider opgroeit, waarvan hij de immanente dynamische uitdrukking is. Zoo kan men dan drie groote opbouwende politieke grondgedachten in de nationaal-socialistische staatsbouw verwezenlijkt zien: de eenheid die aan de rationalistische verdeling van Staat en staatsmacht een einde stelt; de ganscheheid die in volk, Staat, en vooral in en door de partij, aan maatschappelijke vormen een volledige politieke inhoud geeft van leven en belijdenis; de onmiddellijkheid der betrekking leider-gevolgchap, geheel den staat door, sluit de ontbindende vertegenwoordigingskonstrukties van den liberalen «recht»-staat uit, en geeft politiek bestaan en vorm aan de ganscheheidseenheid der volksgemeenschap, die door den leider niet meer vertegenwoordigd, maar met en in hem tegenwoordig is.

Een laatste voordracht hield Dr Stuckart (Staatssekretaris Berlijn) over de *verhouding Partij - Staat*; in het vroegere regiem was de staat een levenloos rechtsapparaat boven een geatomiseerde maatschappij van enkelingen. Met het nationaal-socialisme is vooreerst de partij gegroeid tot de samengebalde politieke wezens- en wilsuitdrukking der volksgemeenschap; en zooals nu de volksgemeenschap de levende substantie van den staat is geworden, is de partij ook de scheppende draagster van den staat geworden. Deze nieuwe Staat met zijne levende ganscheidsbetekenis krijgt nu ook een nieuwe gestalte uitgedrukt door het begrip «Rijk», als politieke vorm der nationale volksgemeenschap, waarvan de Staat in engeren zin het uitvoerend orgaan is. De hooge leidende functie der partij is dan, eenzijdig de leidende wezens- en wilsuitdrukking der volksgemeenschap in het Rijk, en anderzijds tegenover het staatsapparaat de bestemmende bezieling zijner uitvoerende werking.

Doel van deze bijdrage is alleen zuiver objectief, zoo dicht mogelijk bij de feiten blijvend, de hoofdgedachten der nationaal-socialistische rechtrevolutie ter overweging voor te leggen; wijzelf allerminst hebben hierbij de illusie in deze zeer schematische weergave, aan de levende veelzijdigheid eener nieuwe rechtsvisie een adequate uitdrukking te hebben gegeven; ook zoeken men niet in de vele te Leipzig vooruitgezette gedachten een dogmatisch tegenwoordig en voor de toekomst vaststaande officieele syllabus van het nationaal-socialisme.

Moge echter ook heden nog vele innovaties van het Derde Rijk voor velen onbegrepen en onbegrijpelijk zijn, toch staat het vast dat in 1936 te Leipzig eens te meer de grondslag is bepaald voor een nieuw juridisch Credo; alleen de toekomst zal overigens bij machte zijn de ongelooovigen te overtuigen.

M. LANGOHR,
advokaat.

BIBLIOGRAPHIE

SERVAIS et MECHELYNCK. — Code de procédure civile et loi sur la compétence. (Edition mise à jour des modifications apportées par les arrêtés royaux de mars 1936.) — (Collection des Codes belges.) — Bruxelles, Etablissements Emile Bruylant.

Zelden werd er met zooveel ongeduld gewacht op het verschijnen van de gecoördoneerde wetteksten als thans, wat betreft het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging. De wijzigingen die hieraan toegebracht zijn geworden door de laatste besluitwetten zijn zoo aanzienlijk dat de oude teksten volstrekt niet meer bruikbaar zijn.

De Firma Bruylant heeft met een spoed, waaraan hulde dient gebracht te worden, de zoozeer verspreide uitgave van haar «Codes Belges» Servais en Mechelynck op de hoogte gesteld van de in voege gekomen wijzigingen.

Men kan zich thans, nu men de nieuwe bepalingen ingeschakeld ziet in het geheel van ons wetboek van burgerlijke rechtspleging, beter rekenschap geven van het belang van deze wijzigingen en het bezit van deze tekst-uitgave is voor elk jurist volstrekt onmisbaar.

VAN REEPINGHEN. — Le nouveau code de procédure civile. — Bruxelles, Maison Ferdinand Larcier. — 1936.

De Heer Van Reepinghen, die deel uitgemaakt heeft van de commissie gelast met het voorbereiden van de wijzigingen aan ons wetboek van rechtspleging, heeft een uitgave bezorgd van de nieuwe teksten, die van het allergrootste nut is.

De nieuwe bepalingen zijn ingeschakeld in den tekst van de bekende uitgave der Firma Larcier «Les XV Codes». Er is echter hierbij een methode gebruikt welke de algemeene goedkeuring zal wegdragen. Naast den tekst, zooals hij thans voorkomt met al de nieuwe bepalingen er inge-

schakeld, worden de teksten vermeld van al de artikelen, zooals ze bestonden vóór de laatste wijzigingen. Op die manier kan men zich onmiddellijk rekenschap geven van het verschil dat zich voordoet tusschen de oude en de nieuwe bepalingen. Deze methode dient uiterst gelukkig genoemd te worden en ze geeft aan deze uitgave een blijvende waarde. Inderdaad kan het soms veel belangrijker zijn den vroegeren met den tegenwoordigen toestand te vergelijken dan eenvoudig den nieuwen tekst voor oogen te hebben.

Talrijke nota's, die voor doel hebben de nieuwe teksten te verduidelijken, vullen het boek aan.

Ook de nieuwe bepalingen betreffende de procedure van echtscheiding worden op het einde van het boek gepubliceerd.

M. LOIR. — *Traité et formulaire des sociétés de personnes à responsabilité limitée.* — 1936 — Maison Larcier, Bruxelles.

Reeds talrijke commentaren werden gepubliceerd betreffende de nieuwe wet op de maatschappijen van personen met beperkte aansprakelijkheid. Geen enkel van deze uitgaven is zoo uitvoerig als deze van den Heer Loir. Deze heeft van de nieuwe wet een uiterst grondige en volledige studie gemaakt en de verdienste van het werk bestaat er vooral in dat het de nieuwe wettelijke bepalingen bijzonder bestudeert in het licht van rechtsleer en rechtspraak betreffende het vennootschapswezen in het algemeen. Elk van de vraagstukken, welke deze nieuwe wetgeving opwerpt worden volledig doorgrond en men mag stellig getuigen dat de schrijver de stof volledig heeft uitgeput.

Het boek bevat een rijkdom aan gegevens van rechtspraak betreffende de vennootschappen in het algemeen, welke van het grootste belang kan zijn voor de toepassing van de nieuwe wet.

Door het feit dat dit boek vrij laat na de andere commentaren verschenen is, heeft de schrijver de meeningen zijner voorgangers kunnen onderzoeken, wat de degelijkheid en de volledigheid van zijn boek ten zeerste ten goede komt.

Er is ook veel zorg besteed aan het vergelijkend recht.

Het boek van den Heer Loir is er een van blijvende doctrinale waarde en zijn praktisch nut wordt ten zeerste verhoogd door het zeer uitgebreid formulierboek dat het werk besluit.

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 21, 23 Mei 1936. — Mr. H. L. Van Zanten: Causaliteit en Toerekening. — Opmerkingen en mededeelingen. — Uit de Literatuur. — Tijdschriften. — Berichten.

DALLOZ. — RECUEIL HEBDOMADAIRE DE JURISPRUDENCE. — Nr. 19, 21 Mei 1936. — Chronique: Le gardien de l'automobile, le voleur et la victime d'un accident, par M. Louis Josserand. — Rechtspraak.

HET LEVEN OP 'T KANTOOR. — Nr 7, Mei 1936. — Accountant als medewerker van den bankier. — Afkoopwaarde in de kapitalisatie-ondernemingen. — Boekbeoordeling. — Boekhouden in zijn toepassing op zaken van beperkten omvang. — Conversie der niet-genoteerde leningen. — Fiscale vrijstellingen. — Goederen (de rekening). — Goedkoop woningen. — Handelsvennootschappen (Soorten). — Herschatting der passiva. — Kaartstelsystem-philosophie. — Leidraad bij de studie van het Belgisch Handelsrecht. — Niet-aflosbare 4 % geünificeerde schuld. — Onze handelstaal. — Staatsblad. — Studiehoekje. — Prijskampen. — Tot de bedrijfsbelasting verklaarde inkomsten. — Uw klantenlijst. — Vaktaalcommissie. — Wijzigingen aan de inkomstenbelastingen. — Woordenlijst der handelstermen. — Zegelrecht en vergunningsrecht.

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen, A. Somville, best.